

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК
УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. Богомольця
ІНСТИТУТ ОЦІНКИ ВІДПОВІДНОСТІ, ГІГІЄНИ
ТА ЕКОЛОГІЇ

ЕКОЛОГІЧНІ ТА ГІГІЄНІЧНІ ПРОБЛЕМИ
СФЕРИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ

(ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ)

25 березня 2026 р

м. Київ

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. Богомольця
ІНСТИТУТ ОЦІНКИ ВІДПОВІДНОСТІ, ГІГІЄНИ ТА ЕКОЛОГІЇ

ЕКОЛОГІЧНІ ТА ГІГІЄНІЧНІ ПРОБЛЕМИ
СФЕРИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ
(ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ)

25 березня 2026 р.

за загальною редакцією
член-кор. НАМН України, професора С.Т. Омельчука

м. Київ

2026

УДК _613+574]:061.3

Головний редактор: Омельчук С.Т. член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор

Заступник головного редактора: Гринзовський А.М. д.мед.н., професор, Вавріневич О.П. д.мед.н., професорка.

Технічний редактор: доцент кафедри гігієни та екології НМУ імені О.О. Богомольця к. мед. н., доцент Кондратюк М.В.

Редакційна колегія:

БАРДОВ В.Г. – член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор;

ГАРКАВИЙ С.І. – д.мед.н., професор;

ГРУЗЄВА Т.С. – д.мед.н., професорка;

ПЕТРУСЕВИЧ Т.В. – к.мед.н., доцентка;

КОРШУН М.М. – д.мед.н., професорка;

ШИРОБОКОВ В.П. – академік НАН та НАМН України, д.мед.н., професор;

ЯВОРОВСЬКИЙ О.П. – академік НАМН України, д.мед.н., професор.

Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини» (Київ, 25 березня 2026 р.) / за загальною редакцією член-кор. НАМН України, професора С.Т. Омельчука. – К., 2026. – 337 с.

У матеріалах науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини» (Київ, 25 березня 2026 р.) висвітлено актуальні питання гігієни, екології та громадського здоров'я: хімічну й біологічну безпеку, якість повітря, води та харчових продуктів, вплив шуму, мікропластику, пестицидів і воєнних чинників на здоров'я населення. Основний акцент зосереджено на міждисциплінарному підході до оцінки ризиків, профілактики захворювань, розвитку кадрового потенціалу, гармонізації національних практик із європейськими стратегіями та післявоєнного відновлення України.

УДК _613+574]:061.3

Електронна версія збірника містить додаткові публікації, що з технічних причин не увійшли до друкованого примірника.

У разі повного або часткового використання матеріалів збірника посилання обов'язкове.

© НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. Богомольця

COMPARATIVE ANALYSIS BASED ON GLOBAL BURDEN OF DISEASE 2023 <i>Topor-Madry R., Bochenek T., Hrynzovskyi A., Dillard SN., Månsson J., Malinowska K., Kalaschenko S., Dokova K., Varga OE, Hrzic R., Naghavi M.</i>	41
13. MEDICAL AND ECOLOGICAL DETERMINANTS OF HEALTH OF UKRAINIAN POPULATION IN CONDITIONS OF LONG-TERM MILITARY IMPACT <i>Vitsiuk A.A.</i>	43
14. ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ВИЗНАЧЕННЯ ЗАЛИШКОВИХ КІЛЬКОСТЕЙ ФЛУДІОКСОНІЛУ В ЗЕРНІ ГОРОХУ <i>Аврамчук А.О., Голобородько С.М., Коршун О.М.</i>	45
15. ДІОКСИНИ В ХАРЧОВИХ ПРОДУКТАХ ТА МЕТОДИ ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ <i>Адамчук Т.В., Гринько А.П., Євтушенко Т.В., Лещенко В.М.</i>	47
16. ВПЛИВ МІКРОПЛАСТИКУ НА РЕПРОДУКТИВНУ ФУНКЦІЮ ДОРΟΣЛОГО НАСЕЛЕННЯ ТА ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ В УКРАЇНІ <i>Антоненко А.М., Борисенко А.А., Кондратюк М.В.</i>	49
17. РИЗИКИ ЗАРАЖЕННЯ ВІРУСНИМИ ІНФЕКЦІЯМИ У ВІЙСЬКОВИХ <i>Бабак С.В.</i>	51
18. КРЕМНІЙ У ПРИРОДІ І ЖИТТІ <i>Бабієнко В.В., Мокієнко А.В., Дубовик С.Л., Рожнова А.М.</i>	52
19. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ БЕЗПЕКИ РЕКРЕАЦІЙНИХ ВОД <i>Бабієнко В.В., Мокієнко А.В., Дубовик С.Л., Рожнова А.М.</i>	54
20. ПОСТРЕЄСТРАЦІЙНИЙ МОНІТОРИНГ, ЯК ЕЛЕМЕНТ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ДЕЗІНФЕКЦІЙНИХ ЗАСОБІВ У СИСТЕМІ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я В КРАЇНАХ ЄС <i>Бабій Л.Ю., Гринзовський А.М., Коваль Р.В.</i>	56
21. МЕДИКО-САНІТАРНА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ МІДІ ТА ЇЇ ФОНОВИЙ ВМІСТ У ЗЕРНІ СОЇ, ВИРОЩЕНОЇ В УМОВАХ ПОЛІССЯ УКРАЇНИ <i>Багацька О.М., Кудрявцева А.Г., Яструб Т.О., Шабалков Д.О.</i>	58
22. ДИНАМІКА БІОПЛІВКОУТВОРЕННЯ КЛІНІЧНИХ, МНОЖИННО-РЕЗИСТЕНТНИХ ШТАМІВ PSEUDOMONAS AERUGINOSA <i>Балко О.Б., Балко О.І., Авдєєва Л.В.</i>	60
23. ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДОЛОГІЇ ОЦІНКИ ЖИТТЄВОГО ЦИКЛУ (LCA) ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ ВПЛИВУ ЕНЕРГЕТИЧНИХ СИСТЕМ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ НА ДОВКІЛЛЯ <i>Білик Т.І., Оліненченко Ю.О.</i>	62
24. АКТИВНІСТЬ РЕГУЛЯТОРНИХ СИСТЕМ СЕРЦЕВОГО РИТМУ У ВОДІВ-ДАЛЕКОБІЙНИКІВ: ВІКОВІ ОСОБЛИВОСТІ <i>Бобко Н.А., Яворський Є.Є., Гадаєва Д.О., Антонюк А.Ю.</i>	64
25. ПОПЕРЕДНІ ПІДСУМКИ ОБСТЕЖЕННЯ ДІТЕЙ З ПІДОЗРОЮ НА ІНФЕКЦІЙНИЙ ЕНДОКАРДИТ ОДОНТОГЕННОГО ПОХОДЖЕННЯ <i>Бойко М.А.</i>	66
26. УПРАВЛІННЯ ТА МОНІТОРИНГ РИЗИКАМИ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ БІОЛОГІЧНОГО ПОХОДЖЕННЯ	

профілактики захворювань кісток та в інших біомедичних застосуваннях, таких як тканинна інженерія та стоматологія.

Підкреслено надзвичайну перспективність результатів досліджень щодо ролі кремнію у відкритті ліків.

Представлено детальне узагальнення результатів досліджень щодо оцінки лікувальних та профілактичних ефектів мінеральних вод, в яких кремній є біологічно активним компонентом. Медичними показаннями до лікування цими водами є захворювання шлунку та кишечника, печінки, жовчних шляхів та підшлункової залози; сечостатевої системи та обміну речовин.

Обґрунтовано недоцільність нормування кремнію у питній воді.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ БЕЗПЕКИ РЕКРЕАЦІЙНИХ ВОД

Бабієнко¹ В.В., Мокієнко² А.В., Дубовик² С.Л., Рожнова² А.М.

¹Національний університет «Острозька академія»,

²Одеський національний медичний університет

Керівні принципи безпечного рекреаційного водного середовища призначені для використання як основа для розробки міжнародних та національних підходів (включаючи стандарти та нормативи) до контролю ризиків для здоров'я від небезпек, що можуть виникнути в рекреаційних водах, а також для прийняття рішень на місцевому рівні. Керівні принципи можуть бути використані як довідник для промисловості та операторів, які готують проекти розвитку в рекреаційних водних зонах, як контрольний список для розуміння та оцінки потенційного впливу рекреаційних проектів на здоров'я.

Надана інформація загалом застосовується до будь-якої прибережної або прісноводної зони, де використовуються рекреаційні води. Бажані підходи, прийняті національними або місцевими органами влади для впровадження Керівних принципів, включаючи рекомендовані значення, можуть відрізнятися залежно від соціальних, культурних, екологічних та економічних характеристик,

а також знань про шляхи впливу, характер та серйозність небезпек та ефективність заходів контролю.

Мікробне забруднення зон для купання з різних джерел, таких як стічні води, сільськогосподарські стоки та випадкові скиди з муніципальних каналізаційних джерел, становить серйозну загрозу для здоров'я населення, пов'язаних з купанням.

Поточний стан справ демонструє тенденцію до розробки прогнозних моделей забруднення рекреаційних вод. Це вимагає посилення досліджень для оцінки ефективності та корисності більш просунутих підходів до прогнозного моделювання, таких як штучні нейронні мережі, байєсівські підходи та інші методи машинного навчання.

Огляд окремих аспектів біологічної та хімічної ідентифікації рекреаційних вод підкреслює необхідність визнання взаємозалежності здоров'я людини та океанів і докладання всіх зусиль для їх збереження.

Короткий огляд поточного стану численних зв'язків між океанами, діяльністю людини та здоров'ям людини, а також вивчення цих зв'язків підкреслює необхідність вивчення ризиків впливу ксенобіотиків, патогенів та природних токсинів у прибережних водах, зокрема в епідеміологічному контексті.

Детальна оцінка таласогенних інфекцій та захворювань показала наявність дозо-залежного зв'язку між шлунково-кишковими патологіями та якістю рекреаційних вод, залежно від рівня забруднення індикаторними бактеріями. У значній частині досліджень збільшення певних симптомів або симптомокомплексів суттєво пов'язане з кількістю фекальних індикаторних бактерій у рекреаційних водах. Шлунково-кишкові симптоми є найпоширенішими наслідками для здоров'я, а рівень симптомів зростає в молодших вікових групах.

Узагальнення літературних даних показує, що деградація морських екосистем підвищує ризик інфекційних таласогеній, збудники яких зустрічаються в широкому діапазоні таксономічних груп.

Аналіз літературних даних свідчить про нагальну необхідність вивчення проблеми таласогенних інфекцій в Україні.

Розгляд конкретних аспектів стандартизації якості рекреаційних вод свідчить про необхідність імплементації міжнародних вимог в санітарне законодавство України.

Обґрунтовано необхідність розробки нового наукового напрямку «Рекреаційна екогігієна» та створення міжвідомчого науково-практичного центру екогігієни курортів та рекреаційних зон.

ПОСТРЕЄСТРАЦІЙНИЙ МОНІТОРИНГ, ЯК ЕЛЕМЕНТ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ДЕЗІНФЕКЦІЙНИХ ЗАСОБІВ У СИСТЕМІ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я В КРАЇНАХ ЄС

Бабій¹ Л.Ю., Гринзовський² А.М., Коваль² Р.В.

*¹ДП «Науковий центр превентивної токсикології, харчової та хімічної безпеки
імені академіка Л.І. Медведя МОЗ України»,*

²Національний медичний університет імені О.О. Богомольця,

³ДП «Комітет з питань гігієнічного регламентування МОЗ України»

Контроль якості дезінфекційних засобів є складовою функцій системи громадського здоров'я, яке забезпечує санітарно-епідемічне благополуччя населення країни. Дезінфекційні засоби (далі Д.З.) належать до біоцидів і призначенні для знищення або інактивації живих організмів (патогенів, комах-переносників, гризунів), але вони також можуть становити небезпеку і для людей, тварин та навколишнього середовища. Ефективність Д.З. залежить від відповідності діючої речовини заявленому виробником на етикетці. В країнах ЄС контроль якості дезінфікуючих засобів проводиться не лише під час реєстрації, а й впродовж всього часу реєстрації Д.З. та стає безперервним процесом відповідно Європейському Регламенту №528/2012 від 22 травня 2012 р. щодо надання на ринку та використання біоцидних продуктів (concerning the making available on the market and use of biocidal products).